

1. בסעיף 127 כ"א לחוק הביטוח הלאומי [נוסח משולב], התשכ"ח—1968: (להלן — החוק העיקרי) —

(1) במקום הגדרת "מבוטח" יבוא:

"מבוטח" — תושב ישראל שמלאו לו 18 שנים וטרם מלאו לו 65 שנים בגבר ו־60 שנים באשה; "

(2) אחרי הגדרת "מבוטח" יבוא:

"ליקוי" — ליקוי גופני, שכלי או נפשי הנובע ממחלה, מתאונה או ממום מלידה; "

(3) במקום הגדרת "נכה" יבוא:

"נכה" — מבוטח, למעט עקרת בית, שכתוצאה מליקוי מתקיים בו אחד מאלה:

(1) אין לו כושר להשתכר מעבודה או ממשלח יד ואינו משתכר סכום השווה ל־25% מהשכר הממוצע;

(2) כשרו להשתכר מעבודה או ממשלח יד, וכן השתכרותו בפועל, צומצמו עקב הליקוי, בין בבת אחת ובין בהדרגה, ב־50% או יותר,

הכל לפי כללים ומבחנים שנקבעו בתקנות באישור ועדת העבודה והרווחה של הכנסת (לא־כושר או לצמצום הכושר כאמור ייקרא להלן — אי־כושר להשתכר);

לענין פרק זה יראו כנכה גם מי שהיה עובד קטין בתכוף לפני שנגרם לו אי הכושר להשתכר; "

(4) הגדרות "נכה חדש" ו"נכה קודם" — יימחקו;

(5) אחרי הגדרת "עובד קטין" יבוא:

"עקרת בית" — כמשמעותה בסעיף 8, למעט אם מתקיים בה אחד מאלה:

(1) היא עבדה כעובדת או כעובדת עצמאית תקופה של 12 חדשים רצופים, או 24 חדשים אף אם אינם רצופים, מתוך 48 החדשים שקדמו להגשת התביעה למוסד;

(2) היא חיה בנפרד מבן־זוגה ולא גרה עמו תקופה של 24 חדשים לפחות בתכוף לפני הגשת התביעה למוסד;

"עקרת בית נכה" — מבוטחת שהיא עקרת בית ושכתוצאה מליקוי אין לה כושר לבצע פעולות שמקובל לבצע במשק־בית רגיל, או שכשרה כאמור צומצם עקב הליקוי, בין בבת אחת ובין בהדרגה, ב־50% או יותר (לא־כושר כאמור ייקרא להלן — אי־כושר לתפקד). "

* נתקבל בכנסת ביום ט"ו באב התשמ"ג (26 ביולי 1983); הצעת החוק ודברי הסבר פורסמו בח"ח 1532, התשמ"א, עמ' 324.

1 ס"ח התשכ"ח, עמ' 108; התשל"ג, עמ' 212; התשמ"ב, עמ' 216 ועמ' 268; התשמ"ג, עמ' 59, ו־146.

(6) במקום הגדרת "התאריך הקובע" יבוא :

"התאריך הקובע" — התאריך שבו, עקב הליקוי, נגרם למבוטח אי-כושר להשתכר לתקופה של 90 ימים רצופים לפחות, ובלבד שלא ייקבע תאריך קובע הקודם לתקופה של 36 החדשים שבתכוף לפני יום הגשת התביעה למוסד, ולא יובא בחשבון אי-כושר להשתכר אלא בתקופה של 36 החדשים האמורים."

תיקון סעיף 127כב

2. בסעיף 127כב לחוק העיקרי —

(1) במקום סעיף קטן (א) יבוא :

"(א) נכה זכאי לגימלה לפי פרק זה אם אי-הכושר להשתכר נגרם לו בהיותו תושב ישראל או בהיותו תושב ארץ ישראל לפני יום ו' באייר התש"ח (15 במאי 1948), או אם בהגיעו לגיל 18 היה תושב ישראל ונכה, אף אם הליקוי נגרם לפני היותו תושב ישראל." ;

(2) במקום סעיף קטן (ג) יבוא :

"(ג) לענין הקביעה אם חל צמצום בהכנסה מעבודה, לא יובאו בחשבון דמי מחלה המשתלמים למבוטח מאת מעבידו." ;

(3) אחרי סעיף קטן (ג) יבוא :

"(ד) הזכות לגימלה לפי פרק זה תתחיל בתום 90 ימים מהתאריך הקובע, ובלבד שאם במועד זה מקבל הנכה דמי מחלה ממעבידו או מקיפת גמל כמשמעותה בסעיף 127ג, תתחיל הזכות בתום התקופה שבעדה שולמו דמי המחלה כאמור."

תיקון סעיף
127כב 1

3. בסעיף 127כב 1 לחוק העיקרי —

(1) בסעיף קטן (א), במקום "שנכותו נוצרה" יבוא "שאי-כשרו להשתכר נגרם";

(2) בסעיף קטן (ב) —

(א) בפסקה (1), במקום "שנכותו נוצרה" יבוא "שאי-כשרו להשתכר נגרם";

(ב) בפסקה (2), במקום "שנכותו נוצרה" יבוא "שאי-כשרו להשתכר נגרם" ובמקום "סעיף 127כב(ג)" יבוא "סעיף 127כב(ד)";

(ג) פסקה (4) — בטלה.

החלפת סעיף
127כב

4. במקום סעיף 127כג לחוק העיקרי יבוא :

127כג. השר יקבע בתקנות, באישור ועדת העבודה והרווחה של הכנסת, כללים, מבחנים ותנאים לזכויותיה של עקרת בית נכה לגימלה לפי פרק זה, לרבות כללים ותנאים לבדיקת אי-כשרה לתפקד."

"הוראות מיוחדות לענין עקרת בית"

החלפת סעיף
127כד

5. במקום סעיף 127כד לחוק העיקרי יבוא :

127כד. המוסד רשאי להפחית, להשהות או לשלול גימלה למבוטח התובע גימלה לפי פרק זה או לזכאי לה, שסרב ללא צידוק מספיק

"סייג לזכאות"

למלא אחר הוראות שניתנו לו בקשר להכשרה מקצועית, הסבת מקצוע או השמה בעבודה, התואמות את כשרו הגופני ומצב בריאותו, או למי שסרב לעמוד לבדיקות רפואיות או שיקומיות."

6. תיקון סעיף 127 ככה לחוק העיקרי — בסעיף 127 ככה לחוק העיקרי —

(1) בסעיף קטן (א), במקום פסקה (3) יבוא:

"(3) השתתפות המוסד — לפי כללים ובשיעורים שקבע השר בתקנות באישור ועדת העבודה והרווחה של הכנסת, לכלל הנכים או לסוגיהם — במתן שירותים לטיפול אישי בנכה ולעזרת בית לשירותו האישי של הנכה ולמשק ביתו (להלן — שירותים מיוחדים).";

(2) סעיף קטן (ב) יסומן (ג), ובו במקום "נכה הזכאי" יבוא "מי שזכאי", ולפניו יבוא:

"(ב) השר, באישור ועדת העבודה והרווחה של הכנסת, רשאי לקבוע בתקנות כללים, מבחנים ושיעורים להשתתפות המוסד במתן שירותים מיוחדים למבוטח, אף אם אינו נכה, ובלבד שנקבע לו אחוז נכות לפי סעיף 127 כזו בשיעור של 75% לפחות."

7. ביטול סעיף 127 כזו לחוק העיקרי — בטל.

8. במקום סעיף 127 כזו לחוק העיקרי יבוא:

החלפת סעיף 127

127 כזו. (א) תנאי לקביעת אי-כושר להשתכר הוא שנקבע למבוטח אחוז נכות רפואית, לפי מבחנים, תנאים וכללים שקבע השר בתקנות, בשיעור של 40% לפחות.

"תנאי לקביעת אי-כושר להשתכר"

(ב) רופא שהוא עובד המוסד או רופא אחר, שהמוסד הסמיכם לכך (להלן — רופא מוסמך), יקבע את אחוז הנכות כאמור בסעיף קטן (א).

(ג) קבע רופא מוסמך שאחוזי הנכות פחותים מ-40%, חייב הוא לגמק קביעתו.

(ד) השר רשאי להפחית בתקנות, את אחוז הנכות מהאמור בסעיף זה, לכלל הנכים או לסוגיהם."

9. במקום סעיף 127 כח לחוק העיקרי יבוא:

החלפת סעיף 127

127 כח. (א) סקיד תביעות כאמור בסעיף 130 יחליט אם התובע הינו נכה ויקבע את דרגת אי-כשרו להשתכר.

"קביעת אי-כושר להשתכר"

(ב) בהחלטתו יביא סקיד התביעות בחשבון גם את השפעת ליקויו של התובע על יכולתו לחזור לעבודתו במלואה או בחלקה, ועל יכולתו לבצע עבודה אחרת או לרכוש מקצוע חדש מסוג העבודות או המקצועות שהתובע מסוגל לעסוק בהם והתואמים את כשרו הגופני ומצב בריאותו, וזאת לאחר שרופא מוסמך ופקיד שיקום שהמוסד הסמיכו לכך חיוו דעתם בכתב לענין זה; סקיד התביעות לא יביא בחשבון אם הוצעה לתובע עבודה או אם לא השתלב בעבודה כאמור.

(ג) על אף האמור בסעיף קטן (ב), רשאי סקיד תביעות לקבוע לתובע דרגת אי-כושר להשתכר, שאינה פחותה מ-75%, אף ללא קבלת חוות דעת של סקיד שיקום.

החלפת סעיפים
127כט עד 127ל

10. במקום סעיפים 127כט עד 127לא לחוק העיקרי יבוא:

127כט. הרואה עצמו נפגע מהחלטת רופא מוסמך, בכך שקבע לו אחוז נכות רפואית שאינו מוכה בגימלה לפי פרק זה, רשאי לערור עליה לפני ועדה רפואית לעררים.

"ערר על החלטת
רופא מוסמך

127ל. הרואה עצמו נפגע מהחלטת סקיד תביעות בענין אי-כשרו להשתכר, למעט קביעתו בענין השתכרותו בפועל, רשאי לערור עליה לפני ועדה לעררים.

ערר על החלטת
סקיד תביעות

127לא. (א) השר יקבע בתקנות את אופן מינויו, הרכבו וסדרי עבודתו של ועדה רפואית לעררים ושל ועדה לעררים; כן יקבע, באישור ועדת העבודה והרווחה של הכנסת, את סמכויותיהן של הועדות האמורות ואת העקרונות והכללים שיגזרו אותן.

מינוי הועדות,
סמכויותיהן
וסדרי עבודתן

(ב) השר רשאי לקבוע בתקנות את המועדים והדרכים להגשת עררים לפי סעיפים 127כט ו-127ל.

החלפת סעיף
127לב

11. במקום סעיף 127לב לחוק העיקרי יבוא:

127לב. סקיד תביעות רשאי לקבוע דרגת אי-כושר להשתכר לתקופה מוגבלת, כל עוד המצב הרפואי או התפקוד של הנכה אינם יציבים, או לתקופה הדרושה למתן שיקום מקצועי, או בנסיבות אחרות כפי שנקבע בתקנות; תקפה של כל קביעה זמנית תהיה לתקופה שאינה עולה על שנתיים.

"דרגת זמנית
של אי-כושר
להשתכר

ביטול סעיף
127לג

12. סעיף 127לג לחוק העיקרי — בטל.

תיקון סעיף 127לד

13. בסעיף 127לד לחוק העיקרי, במקום "ועדת נכות לעררים" יבוא "ועדה לעררים".

החלפת סעיף
127לה

14. במקום סעיף 127לה לחוק העיקרי יבוא:

127לה. (א) המוסד רשאי לבדוק מחדש את דרגת אי-הכושר של נכה להשתכר וכן רשאי הנכה לתבוע בדיקה מחדש כאמור, הכל תוך פרקי זמן ובתנאים שנקבעו בתקנות באישור ועדת העבודה והרווחה של הכנסת.

"בדיקה מחדש של
דרגת אי-כושר
להשתכר

(ב) החליט המוסד לבדוק מחדש את דרגת אי-הכושר להשתכר, חייב הנכה לעמוד לבדיקה לענין סעיפים 127כו ו-127כח; לא עשה כן במועד שנדרש לכך, רשאי המוסד להשהות מתן הגימלה עד שתייצב הנכה לבדיקה, וזולת אם נתן הנכה הצדק סביר לאי-התייצבותו.

תיקון סעיף 127לו

15. בסעיף 127לו לחוק העיקרי, במקום "דרגת נכות" יבוא "דרגת אי-כושר להשתכר".

16. בסעיף 127 לז' לחוק העיקרי — תיקון סעיף 127 לז'
- (1) בסעיף קטן (ב), פסקה (2) — תימחק, ובפסקה (3), במקום "כמשמעותו בפסקאות (1) עד (3) להגדרת "ילד" שבסעיף 5" יבוא "כהגדרתו בסעיף 5";
- (2) סעיף קטן (ג) — יימחק.
17. במקום סעיף 127 לח' לחוק העיקרי יבוא: החלטת סעיף 127 לח'
- "קיצבה חלקית 127 לח'. נכה שנקבעה לו דרגת אי-כושר להשתכר שאינה עולה על 74%, זכאי לקיצבה חדשית חלקית בעדו ובעד התלויים בו, בסכום שיחסו לקיצבה כאמור בסעיף 127 לז' הוא כחיס שבין אחוז דרגת אי-כשרו להשתכר לבין מאת."
18. בסעיף 127 לט' לחוק העיקרי — תיקון סעיף 127 לט'
- (1) בסעיף קטן (א), הסימן (א) — יימחק וברישה המלה "חדש" — תימחק;
- (2) סעיפים קטנים (ב) עד (ה) — יימחקו.
19. בסעיף 127 מ' לחוק העיקרי — תיקון סעיף 127 מ'
- (1) ברישה, במקום "שהיה לפני הגיעו לגיל 18 ילד נכה כמשמעותו בסעיף 127 מט" יבוא "שבהגיעו לגיל 18 היה תושב ישראל ונכה";
- (2) פסקה (5) — תימחק.
20. סעיפים 127 מג עד 127 מו לחוק העיקרי — בטלים. ביטול סעיפים 127 מג עד 127 מו
21. בסעיף 127 מז' (ב) לחוק העיקרי, במקום "אלמנה בת קיצבה שאינה מבוטחת לפי פרק זה וטרם הגיעה לגיל 60" יבוא "אלמנה שאינה עובדת ואינה עובדת עצמאית ומגיעה לה קיצבה לפי סעיף 21 או לפי סעיף 76 (1) עד (5)". תיקון סעיף 127 מז'
22. בסעיף 127 מח לחוק העיקרי, הסימן (1) ופסקה (2) — יימחקו. תיקון סעיף 127 מח
23. סעיף 127 נא לחוק העיקרי — בטל. ביטול סעיף 127 נא
24. בסעיף 169 (ז) לחוק העיקרי, במקום "מבוטחת כמוגדר בסעיף 127 כא (2) או (א2)" יבוא "מבוטחת לפי פרק ו' 2' שהיא עקרת בית כמשמעותה בסעיף 8 או שהיא אלמנה בת-קיצבה כאמור בסעיף 9". תיקון סעיף 169
25. בסעיף 217 לחוק העיקרי, במקום סעיף קטן (א) יבוא: תיקון סעיף 217
- "(א) אוצר המדינה ישפה את המוסד, על-פי דרישתו, בשיעור של 50% מכל הוצאה שהוציא למתן גימלאות לנכים שהיו נכים קודמים ערב תחילתו של חוק הביטוח הלאומי (תיקון מס' 50), התשמ"ג—1983."
26. (א) תחילתו של חוק זה ביום כ"ח באדר ב' התשמ"ד (1 באפריל 1984), והוא יחול גם על מי שקיבל גימלה לפי פרק ו' 2 לחוק העיקרי לפני כן; ואולם שר העבודה והרווחה, באישור ועדת העבודה והרווחה של הכנסת, רשאי לקבוע בתקנות הוראות מיוחדות, כללים, תנאים ומועדים להחלת חוק זה, כולו או חלקו, בבת אחת או בהדרגה. תחילת וחוליה

לגבי סוגי נכים ומבוטחים שהגישו תביעתם לגימלה או שקיבלו גימלה לפי פרק ו' 2 לחוק העיקרי לפני תחילתו של חוק זה.

(ב) הוראות חוק זה יחולו מיום תחילתו, אף אם אי-הכושר להשתכר נגרם לפני תחילתו.

(ג) הוגשה תביעה לגימלה לפי פרק ו' 2 לחוק העיקרי תוך שנה מיום תחילתו של חוק זה בידי מבוטח שלולא הוראות חוק זה לא היה זכאי לגימלה, ונקבע לו תאריך קובע הקודם ליום התחילה, לא תשולם קיצבה אלא בעד תקופה של שנה אחת לכל היותר, שקדמה למועד הגשת התביעה.

139

27. חוק זה יפורסם תוך שלושים ימים מיום קבלתו בכנסת.

אהרן אוזן
שר העבודה והרווחה

מנחם בגין
ראש הממשלה

חיים הרצוג
נשיא המדינה

תיקון טעות *

(לפי סעיף 10א (ב) לפקודת סדרי השלטון והמשפט, התש"ח—1948)

בחוק לתיקון פקודת מס הכנסה (מס' 56), התשמ"ג—1983, בסעיף 2, במקום "בסעיף 66 (א) (4)" יבוא "בסעיף 66 (א) (3)".

משה נסים
שר המשפטים

מנחם סבירור
יושב ראש הכנסת

* נתקבל בכנסת ביום י' באב ה'תשמ"ג (20 ביולי 1983).
1 ס"ח התשמ"ג, עמ' 59.